

Svar på fråga 2024/25:1072 av Serkan Köse (S)
Utbildningsklyftor bland unga

Serkan Köse har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att minska utbildningsklyftorna och öka gymnasiebehörigheten bland utrikes födda elever och killar.

Regeringen arbetar intensivt med att vända den trend som vi sett under en lång tid i svensk skola, inte minst när det gäller arbetet med att komma till rätta med läskrisen bland barn och unga. En central del för att få goda förutsättningar att klara grundskolan och få gymnasiebehörighet är att elever har kunskaper i svenska språket.

Utbildningen i det svenska skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen [2010:800]). Det innebär att alla elever ska ha tillgång till en verksamhet med en hög kvalitet så att de fastställda målen för utbildningen nås, oavsett var i landet eleverna bor eller vilken skola de går i.

Förbättrade kunskapsresultat är en prioriterad fråga för regeringen och insatser i de tidiga skolorna är särskilt viktiga för att lägga grunden för elevers lärande. Nyligen beslutade regeringen propositionen En tioårig grundskola (prop. 2024/25:143) som är ett viktigt led i att komma till rätta med den pågående läskrisen i Sverige. Genom att ersätta förskoleklassen med en ny första årskurs får eleverna bättre möjlighet att utveckla grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna.

En viktig del i att skapa en stark kunskapsskola är att se till att läroplanerna främjar elevernas lärande och riktar undervisningen mot sådant som de behöver i den fortsatta skolgången och senare i livet. Läroplansutredningen har i betänkandet Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19) bl.a. lämnat förslag som innebär att undervisningen i de tidiga årskurserna i högre grad inriktas mot grundläggande kunskaper och färdigheter och att mer komplexa krav införs stegvis.

Dagens betygssystem har därtill stora brister. Ett väl utformat betygssystem bör harmoniera med skolans uppdrag att förmedla kunskaper och därmed främja elevernas kunskapsutveckling. Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden har i betänkandet Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18) lämnat förslag på förändringar i betygssystemet och systemet för meritvärdering. Bland annat föreslår utredningen en

meritvärdeskalibreringsmodell, en numerisk betygsskala med tio betygsssteg och ett nytt system för nationella prov.

Regeringen har även tillsatt en utredning som ska föreslå obligatorisk språkförskola och bättre förutsättningar för förskolan (dir. 2024:113). När förskolan fungerar som bäst ger den alla barn som deltar i den, oavsett bakgrund, en bra grund att stå på inför skolstarten. Utredningen ska se över hur det kan införas en så kallad språkförskola för barn som visar påtagliga brister i språkutvecklingen i svenska språket på grund av att de inte i tillräcklig utsträckning exponeras för svenska i sin hemmiljö. Utredningen ska även föreslå hur det kan införas tydligare nationella krav på personalens kunskaper i svenska språket.

Regeringen har också infört ett statsbidrag för försöksverksamhet med språkstärkande insatser under skollov för elever som har behov av språkträning i svenska.

Skolornas arbete med stödinsatser är centralt för många elevers lärande, där tidiga och adekvata insatser är en förutsättning för att eleverna ska ges möjlighet att nå utbildningens mål. Därför har Utredningen om en förbättrad elevhälsa i betänkandet Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) lämnat förslag som syftar till att förtydliga bestämmelser om stöd och särskilt stöd, undanröja hinder för ett tidigt och snabbt stöd, göra det mer flexibelt samt minska de administrativa uppgifter som tar av

lärares tid till undervisning. För att skapa bättre förutsättningar för elever att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program har även Utredningen om mer obligatorisk undervisningstid för elever som behöver det i betänkandet Förstärkningsundervisning i skolan – en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94) föreslagit att en försöksverksamhet ska genomföras där elever på olika sätt ges mer undervisningstid.

Stockholm den 16 april 2025

Johan Pehrson